

T.C.
MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

Sayı : E-32661919-610- 237
Konu : Yazılı Soru Önergelerinin Cevabı

13.08.2026

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

- İlgi :a) 17.07.2026 tarihli ve E-43452547-120.07.04-1894220 sayılı yazınız.
b) 21.07.2026 tarihli ve E-43452547-120.07.04-1896017 sayılı yazınız.
c) 22.07.2026 tarihli ve E-43452547-120.07.04-1897315 sayılı yazınız.
ç) 24.07.2026 tarihli ve E-43452547-120.07.04-1898539 sayılı yazınız.
d) 24.07.2026 tarihli ve E-43452547-120.07.04-1898964 sayılı yazınız.
e) 28.07.2026 tarihli ve E-43452547-120.07.04-1902900 sayılı yazınız.
f) 31.07.2026 tarihli ve E-43452547-120.07.04-1904862 sayılı yazınız.
g) 31.07.2026 tarihli ve E-43452547-120.07.04-1905696 sayılı yazınız.

7/46398 GY 193

7/46477 GY 194

7/46548

7/46671

7/46779

7/46916

7/46919

7/46921

7/47047

7/47052

7/47054

7/47111

Bakanlığımıza İlgi (a-b-c-ç-d-e-f-g)'de kayıtlı yazılarla iletilen İzmir Milletvekili Sevdâ ERDAN KILIÇ'ın 7/46398, İstanbul Milletvekili Suat ÖZÇAĞDAŞ'ın 7/46477, Tekirdağ Milletvekili Cem AVŞAR'ın 7/46548, Sivas Milletvekili Ulaş KARASU'nun 7/46671, Bursa Milletvekili Yüksel Selçuk TÜRKOĞLU'nun 7/46779, İstanbul Milletvekili Kezban KONUKÇU'nun 7/46916, Uşak Milletvekili Ali KARAOBA'nın 7/46919 ve 7/47047, Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk GERGERLİOĞLU'nun 7/46921, İstanbul Milletvekili Doğan BEKİN'in 7/47052, Diyarbakır Milletvekili Serhat EREN'in 7/47054 ile Hakkari Milletvekili Vezir Coşkun PARLAK'ın 7/47111 esas numaralı yazılı soru önermeleri incelenmiş olup konuya ilişkin bilgiler Ek'te sunulmuştur.

Bilgilerinize arz ederim.

Yusuf TEKİN
Millî Eğitim Bakanı

Ek: Bilgi (24 Sayfa)

TEKİRDAĞ MİLLETVEKİLİ CEM AVŞAR'IN 7/46548 ESAS NUMARALI YAZILI SORU ÖNERGESİNE İLİŞKİN BİLGİ

Bakanlığımızca ulusal ve uluslararası raporlarda eğitim alanına ilişkin olarak yer verilen tespit ve tavsiyeler; ulusal mevzuat, resmî istatistikler, öğretim programları, izleme ve değerlendirme sonuçları ile uygulamadan elde edilen veriler birlikte dikkate alınarak değerlendirilmektedir. Eğitim hakkına erişimin güçlendirilmesi, dezavantajlı grupların desteklenmesi, okul terk riskinin azaltılması, temel becerilerin geliştirilmesi ve mesleki eğitimin niteliğinin artırılması Bakanlığımızın temel çalışma alanları arasında yer almaktadır.

Bakanlığımızca öğrencilerin eğitim sistemi içinde kalmalarının sağlanması, devamsızlık ve okul terk risklerinin azaltılması amacıyla öğrencilerin kayıt, devam ve devamsızlık durumları e-Okul ve ilgili veri sistemleri üzerinden okul, ilçe, il ve Bakanlık düzeyinde izlenmektedir. Ekonomik, sosyal, ailevi, akademik veya psikososyal nedenlerle devamsızlık riski taşıyan öğrencilerin durumları; okul yönetimleri, rehberlik servisleri, sınıf rehber öğretmenleri ile Önleme, Müdahale ve Yönlendirme komisyonlarınca değerlendirilmekte, öğrencinin okula devamını engelleyen nedenlerin erken dönemde belirlenmesine yönelik çalışmalar yürütülmektedir.

Yapılan değerlendirmeler doğrultusunda ailelerle görüşmeler gerçekleştirilmekte; öğrencinin ihtiyacına göre rehberlik ve psikolojik danışma, akademik destek, sosyal yardım, okul aidiyetini güçlendirme ve ilgili hizmetlere yönlendirme süreçleri işletilmektedir. Okulun veya Bakanlığımızın doğrudan imkânlarını aşan durumlarda ilgili kamu kurum ve kuruluşlarıyla koordinasyon sağlanarak öğrencinin eğitim sürecine yeniden ve düzenli biçimde katılımının desteklenmesi amaçlanmaktadır.

Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı iş birliği ve UNICEF desteğiyle yürütülen Eğitime Katılım ve Devamsızlığı İzleme Programı kapsamında öğrencilerin devamsızlığa, eğitimden kopmaya veya okul terkine yol açabilecek risklerinin bütüncül biçimde değerlendirilmesi hedeflenmektedir. Programın bileşenlerinden biri olan makine öğrenmesi tabanlı Erken Uyarı Sistemi aracılığıyla öğrencilerin eğitim süreçleri farklı göstergeler üzerinden izlenmekte, okul terk riski oluşmadan önce ilgili birimlerin bilgilendirilmesi ve gerekli koruyucu ve önleyici tedbirlerin zamanında alınması amaçlanmaktadır. Çocuk işçiliği, istismar, erken yaşta evlilik, bakım ihtiyacı ve benzeri risklerin tespit edilmesi hâlinde ilgili kurumlara yönlendirme yapılarak öğrencilerin sosyal destek ve koruma hizmetlerine erişimleri desteklenmektedir.

Kız çocukları ile ekonomik ve sosyal yönden dezavantajlı öğrencilerin eğitime katılımlarının artırılması amacıyla taşınabilir eğitim, yatılılık, bursluluk, şartlı eğitim yardımları, pansiyon imkânları, aile eğitimleri ve rehberlik hizmetleri uygulanmaktadır. Öğrencilerin okula bağlılıklarını ve memnuniyetlerini güçlendirmek amacıyla akademik, sosyal, kültürel, sanatsal ve sportif faaliyetler de yürütülmektedir.

Uluslararası Öğrenci Değerlendirme Programı sonuçlarının değerlendirilmesinde tek bir uygulama döneminden ziyade uzun vadeli gelişim eğilimlerinin dikkate alınması önem taşımaktadır. Türkiye'nin katıldığı PISA 2003 ve PISA 2022 uygulamaları karşılaştırıldığında OECD ortalama puanları matematik, fen bilimleri ve okuma becerileri alanlarının tamamında azalırken Türkiye'nin ortalama puanları her üç alanda da artmıştır. Türkiye, fen bilimleri alanında performansını uzun vadede istikrarlı biçimde artıran tek OECD üyesi ülke; matematik alanında ise bu artışı sağlayan iki OECD üyesi ülkeden biri olmuştur.

Türkiye Yüzyılı Maarif Modeli doğrultusunda güncellenen öğretim programlarında ulusal ve uluslararası izleme araştırmalarından elde edilen bulgular dikkate alınmakta; öğrencilerin Türkçe, matematik ve fen bilimleri başta olmak üzere temel alan becerilerinin geliştirilmesi amaçlanmaktadır. Öğretim programlarında problem çözme, karar verme, eleştirel düşünme, sorgulama, değerlendirme, mantıksal akıl yürütme, veri okuryazarlığı, dijital okuryazarlık ve öğrenilen bilgilerin gerçek yaşam durumlarına aktarılması gibi becerileri destekleyen öğrenme süreçleri esas alınmıştır. Programların uygulama sonuçları düzenli olarak izlenmekte ve paydaşlardan alınan geri bildirimler doğrultusunda geliştirme çalışmaları yürütülmektedir.

Erken çocukluk eğitimine erişimin artırılması amacıyla Millî Eğitim Bakanlığı Okul Öncesi Eğitim Kurumları Eğitime Erişim Modelleri Uygulama Yönergesi yürürlüğe konulmuştur. Bu kapsamda evde okul öncesi eğitim, geçici köy ana sınıfı, mobil ana sınıfı, mevsimlik tarım işçisi ile göçer ve yarı göçer ailelerin çocuklarına yönelik erişim modeli, taşıma merkezinde ana sınıfı ve yaz eğitimi modelleri geliştirilmiştir.

2025-2026 eğitim öğretim yılında 6 ilde 9 gezici öğretmenle 20 geçici köy ana sınıfında 91 çocuğa; 21 ilde 319 köy ve 87 taşıma merkezinde 989 çocuğa okul öncesi eğitim hizmeti sunulmuştur. Örgün okul öncesi eğitimden yararlanamayan ve bir sonraki eğitim öğretim yılında ilkokula başlayacak şartları elverişsiz ailelerin 1.150 çocuğuna ise 52 farklı materyal ile günlük eğitim takviminden oluşan “Benim Oyun Sandığım Seti” dağıtılmıştır.

Soru önergesinde Resmî İstatistik Programı kapsamında talep edilen okullaşma verileri; Bakanlığımızın “<https://sgb.meb.gov.tr/www/resmi-istatistikler/icerik/64>” internet adresinde yayımlanan “Millî Eğitim İstatistikleri Örgün Eğitim” adlı yayında yer alan “Öğretim yılı ve eğitim seviyesine göre okullaşma oranı”, “Öğretim yılı ve yaş gruplarına göre okullaşma oranı” ve “İstatistiki Bölge Birimleri Sınıflaması 1. düzey ve eğitim seviyesine göre okullaşma oranı” başlıklı tablolarda yer almaktadır. 2025-2026 eğitim öğretim yılı verileri, Ulusal Veri Yayımlama Takvimi doğrultusunda aynı adreste yayımlanacaktır.

Ortaöğretim net okullaşma oranında görülen geçici azalma, kamuoyunda 4+4+4 sistemi olarak bilinen ve 6287 sayılı Kanun’la uygulamaya konulan düzenlemenin ilk yılında ilkokula 72 aydan daha erken başlayan öğrencilerin teorik yaş grubuna göre ortaöğretimden bir yıl önce mezun olmalarıyla ilişkilidir. 2012-2013 eğitim öğretim yılında ilkokula başlayan 2007 doğumlu öğrencilerin bir bölümü 2023-2024 eğitim öğretim yılında ortaöğretimden mezun olmuştur. Bu öğrenciler 2024-2025 eğitim öğretim yılında ortaöğretimde bulunmamakla birlikte, 17 yaşında olmaları nedeniyle net okullaşma oranının uluslararası tanımı gereği ortaöğretimin teorik çağ nüfusu olan 14-17 yaş grubunun içinde sayılmıştır.

Bu nedenle 14, 15 ve 16 yaş gruplarında okullaşma oranları büyük ölçüde benzer düzeyde kalmasına rağmen 17 yaş grubundaki teknik ve geçici etkiden dolayı ortaöğretim net okullaşma oranında azalma görünümü ortaya çıkmıştır. Söz konusu yaş grubu etkisi dikkate alındığında ortaöğretimde okullaşmanın önceki yıllarla benzer düzeyde seyrettiği değerlendirilmektedir.

Mesleki ve teknik ortaöğretim kurumlarında uygulanan çerçeve öğretim programları, Mesleki Yeterlilik Kurumunca yayımlanan ulusal meslek standartları dikkate alınarak hazırlanmakta ve her programın referans belgeleri arasında ilgili meslek standartlarına yer verilmektedir. Bu nedenle mesleki ve teknik eğitim programları Türkiye Yeterlilikler Çerçevesi ile uyumlu olup bu kurumlardan alınan diplomalar Türkiye Yeterlilikler Çerçevesi Yeterlilik Tür Tanımlayıcıları arasında bulunmaktadır.

Özel eğitim ihtiyacı olan öğrencilerin eğitim hizmetlerinden akranlarıyla birlikte yararlanabilmeleri amacıyla kaynaştırma ve bütünleştirme uygulamaları, destek eğitim odaları,

özel eğitim sınıfları ve bireyselleştirilmiş eğitim programları uygulanmaktadır. 2025 yılı sonu itibarıyla kaynaştırma veya bütünleştirme yoluyla eğitim alan öğrencilerin örgün eğitimdeki toplam özel eğitim ihtiyacı olan öğrencilere oranı %71,07; ilköğretimi tamamlayan özel eğitim ihtiyacı olan öğrencilerden ortaöğretime devam edenlerin oranı ise %90 olarak gerçekleşmiştir.

Destek eğitim odaları ve özel eğitim sınıflarının fiziki ortam, materyal ve donatım standartlarının geliştirilmesine yönelik çalışmalar yürütülmekte; okul yöneticileri ve öğretmenlerin özel eğitim alanındaki bilgi ve becerilerini artırmak amacıyla hizmet içi eğitimler düzenlenmektedir. Bireyselleştirilmiş Eğitim Programı hazırlama ve uygulama süreçlerine ilişkin kılavuzlar ile Bütünleştirici Eğitim Modülleri Öğretmen Bilişim Ağı üzerinden öğretmenlerin kullanımına sunulmuştur. Eğitim yapılarının fiziksel, beşerî ve teknolojik imkânlarının özel eğitim ihtiyacı olan öğrencilerin erişimini destekleyecek biçimde geliştirilmesine yönelik çalışmalar Bakanlığımızın 2024-2028 Stratejik Planı kapsamında sürdürülmektedir.

Eğitim ve öğretim kurumlarında okutulacak farklı dil ve lehçelere ilişkin iş ve işlemler, 2923 sayılı Yabancı Dil Eğitimi ve Öğretimi ile Türk Vatandaşlarının Farklı Dil ve Lehçelerinin Öğrenilmesi Hakkında Kanun doğrultusunda yürütülmektedir.

Bu kapsamda 2012-2013 eğitim öğretim yılından itibaren ortaokulların 5, 6, 7 ve 8'inci sınıflarında Yaşayan Diller ve Lehçeler dersi kapsamında Adıgece, Abazaca, Kurmancca, Zazaca, Lazca, Gürcüce, Arnavutça ve Boşnakça dersleri okutulmaktadır. Söz konusu dersler öğrencilerin tercihleri doğrultusunda açılmakta; ilgili alanda kadrolu öğretmen bulunmaması hâlinde diğer okullardan görevlendirme veya ders ücreti karşılığı görevlendirme yoluyla eğitim öğretim hizmetinin sürdürülmesi sağlanmaktadır. Derslerin öğretim programları uygulanmakta ve bu programlara uygun olarak hazırlanan ders kitapları öğrencilere ücretsiz dağıtılmaktadır.

2025-2026 eğitim öğretim yılında Bakanlığımız Temel Eğitim Genel Müdürlüğüne bağlı ortaokullarda Yaşayan Diller ve Lehçeler dersi kapsamında Kurmancca dersini 30.455, Zazaca dersini ise 4.488 öğrenci seçmiştir. Söz konusu derslerin öğretim programlarını Türkiye Yüzyılı Maarif Modeli doğrultusunda geliştirme çalışmaları devam etmekte; öğretmen ihtiyacı öğrenci talepleri, alan ihtiyaçları, norm kadro durumu ve atama planlamaları birlikte değerlendirilerek karşılanmaktadır.

Yükseköğretim Kurulu Başkanlığından alınan 51676 sayılı konuya ilişkin yazıları Ek'te yer almaktadır.

T.C.
YÜKSEKÖĞRETİM KURULU BAŞKANLIĞI
Strateji Geliştirme Dairesi Başkanlığı

Sayı : E-57802651-610-51676
Konu : Soru Önergeleri-7/46548

MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞINA
(Strateji Geliştirme Başkanlığı)

İlgi : a) 22.07.2026 tarihli ve E-32661919-610-164887777 sayılı yazınız.
b) Yükseköğretim Kalite Kurulu Başkanlığının 28.07.2026 tarihli ve E-85680258-610-6928 sayılı yazısı.

Tekirdağ Milletvekili Cem AVŞAR tarafından verilen 7/46548 esas sayılı Soru Önergisi Kurulumuz Başkanlığınca incelenmiş olup Yükseköğretim Kalite Kurulu Başkanlığının vermiş olduğu bilgiler ile diğer sorulara ilişkin cevaplar ekte sunulmuştur.

Bilgilerinize arz ederim.

Prof. Dr. Naci GÜNDOĞAN
Başkan Vekili

Ek:

- 1 - İlgi (b) yazı (3 Sayfa)
- 2 - 7/46548 Esas Sayılı Soru Önergelerinin Cevabı (1 Sayfa)

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Doğrulama Kodu: 460FECFA-4963-4664-BBE9-D51A5D84D217

Doğrulama Adresi: <https://www.turkiye.gov.tr/yok-ebys>

Üniversiteler Mah. 1600. Cad. No:10 06800 Bilkent Ankara-Türkiye

Telefon: 0(312) 298 70 00

Faks: 0(312) 266 47 59

KEP Adresi : yok@hs01.kep.tr

Bilgi için: Aslıhan ERDOĞAN
Uzman

Sayı : E-85680258-610-6928
Konu : Soru Önergeleri-7/46548

YÜKSEKÖĞRETİM KURULU BAŞKANLIĞINA
(Strateji Geliştirme Dairesi Başkanlığı)

İlgi : 25.07.2026 tarihli ve E-57802651-610-50248 sayılı yazınız.

İlgi yazı kapsamında, Tekirdağ Milletvekili Cem AVŞAR tarafından verilen 7/46548 esas numaralı yazılı soru önergesinin 1'inci sorusuna ilişkin Kurumumuzca hazırlanan cevaba esas bilgi ve değerlendirmeler ekte sunulmuştur.

Bilgilerini arz ederim.

Prof. Dr. Ümit KOCABIÇAK
Başkan

Ek: Soru Önergesi 1. Soru Cevap (2 Sayfa)

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Doğrulama Kodu: 78D7CFEF-2673-419B-8EA4-CFA44098E84D

Doğrulama Adresi: <https://www.turkiye.gov.tr/yokak-ebys>

KEP Adresi : yuksekogretimkalitekurulu@hs01.kep.tr

Bilgi için: Ömer Faruk YILDIZ

Şube Müdürü

Telefon No: (312) 266 38 22

1. Soru İçin Cevap Önerisi (YÖKAK)

Avrupa Komisyonunun 2025 Türkiye Raporunda yer alan “Yükseköğretim Kalite Kurulunun iyi bir şekilde işleminin sağlanması” ifadesi, bağlayıcı bir karar olmayıp Fası 26: Eğitim ve Kültür kapsamında gelecek döneme yönelik bir tavsiye niteliğindedir. Raporda Türkiye’nin eğitim ve kültür alanında orta düzeyde hazırlıklı olduğu ve raporlama döneminde bazı ilerlemeler kaydettiği belirtilmiş; Yükseköğretim Kalite Kurulunun işlevlerini yerine getirmediğine ilişkin somut bir bulguya yer verilmemiştir. Komisyon tavsiyelerinin yalnızca kısmen yerine getirildiği yönündeki ifade, Fası 26 kapsamındaki farklı politika alanlarına ilişkin tavsiyelerin tamamını kapsayan genel bir değerlendirmedir. Bu nedenle söz konusu ifadeden, Yükseköğretim Kalite Kuruluna ilişkin tavsiyenin dikkate alınmadığı veya Kurulun işlevsel olmadığı sonucu çıkarılması mümkün değildir.

Yükseköğretim Kalite Kurulu, Avrupa Yükseköğretim Alanında Kalite Güvencesi Standartları ve Yönergeleri esas alınarak oluşturulan ulusal dış kalite güvencesi sistemi kapsamında, yükseköğretim kurumlarının iç kalite güvencesi sistemlerinin etkinliğini Kurumsal Dış Değerlendirme Programı ve Kurumsal Akreditasyon Programı aracılığıyla değerlendirmektedir. Bu programlar, yükseköğretim kurumlarının Avrupa Standartları ve Yönergelerinin (ESG) özellikle yükseköğretim kurumlarının iç kalite güvencesine ilişkin birinci bölümündeki ilke ve standartlarla uyum düzeyinin değerlendirilmesine ve geliştirilmesine hizmet etmektedir.

Kurumsal Dış Değerlendirme Programı kapsamında yükseköğretim kurumlarının kalite güvencesi, eğitim ve öğretim, araştırma ve geliştirme, toplumsal katkı ile yönetim süreçleri bütüncül olarak incelenmektedir. Yükseköğretim kurumları her yıl Kurum İç Değerlendirme Raporlarını hazırlamakta; bağımsız değerlendirme takımları tarafından gerçekleştirilen ön ziyaret ve saha ziyaretleri sonucunda kurumların güçlü yönleri ile gelişmeye açık alanlarını ortaya koyan Kurumsal Geri Bildirim Raporları hazırlanmaktadır. Bu raporlar kamuoyuna açıklanmakta ve değerlendirme sonrasındaki gelişmeler İzleme Programı vasıtasıyla takip edilmektedir. Yükseköğretim kurumlarının beş yılda en az bir kez bu programa dâhil edilmesi, kalite güvencesinin münferit bir işlem olmaktan çıkarılarak sürekli ve döngüsel bir yapıya kavuşturulmasını sağlamaktadır.

Kurumsal Dış Değerlendirme Programı, Türkiye’de yükseköğretim kurumlarının önemli bir bölümüne ulaştırılmıştır. Nisan 2024 itibarıyla Türkiye’deki yükseköğretim kurumlarının yaklaşık yüzde 92’si Kurumsal Dış Değerlendirme Programı kapsamında değerlendirilmiştir. Bu oran, Kurul tarafından oluşturulan dış kalite güvencesi sisteminin ülke genelindeki yaygınlığını ve yükseköğretim sistemini kapsama kapasitesini göstermektedir. Geriye kalan %8’lik kısım ise yeni kurulmuş, mezun vermemiş ya da eğitim öğretime başlamamış yükseköğretim kurumlarıdır.

Kurumsal Akreditasyon Programı ise Kurumsal Dış Değerlendirme Programıyla oluşturulan değerlendirme ve iyileştirme altyapısını bir üst aşamaya taşımaktadır. Program kapsamında yükseköğretim kurumlarının liderlik, yönetim ve kalite, eğitim ve öğretim, araştırma ve geliştirme ile toplumsal katkı süreçleri; planlama, uygulama, kontrol etme ve önlem alma döngüsü çerçevesinde değerlendirilmektedir. Kurum İç Değerlendirme Raporunun incelenmesi, bağımsız değerlendirme takımlarınca gerçekleştirilen ön ziyaret ve saha ziyareti ile paydaş görüşmelerinin ardından Kurumsal Akreditasyon Raporu hazırlanmakta ve Kurul tarafından beş yıl süreli tam akreditasyon, iki yıl süreli koşullu akreditasyon veya akreditasyonun reddi kararlarından biri verilmektedir.

Kurumsal Akreditasyon Programı 2020 yılında uygulamaya konulmuş ve yıllar içinde hızla yaygınlaştırılmıştır. 2024 yılında 35 yükseköğretim kurumu program kapsamında değerlendirilmiş;

bunlardan 4'üne tam, 27'sine koşullu akreditasyon verilmiş, 4 kurum hakkında ise akreditasyonun reddi kararı alınmıştır. 2025 yılı programı kapsamında ise 43 yükseköğretim kurumu değerlendirilmiş; 6 kuruma beş yıl süreli tam akreditasyon, 33 kuruma iki yıl süreli koşullu akreditasyon verilmiş, 4 kurumun akreditasyon talebi reddedilmiştir. Böylece Mart 2026 itibarıyla kurumsal akreditasyona sahip yükseköğretim kurumu sayısı 104'ten 143'e yükselmiştir.

Akreditasyon kararının verilmesiyle değerlendirme süreci sona ermemektedir. Koşullu akreditasyon verilen kurumlar ile tam akreditasyon süresinin belirli bir aşamasına ulaşan kurumlar izleme ve ara değerlendirme süreçlerine alınmakta; önceki değerlendirmelerde tespit edilen gelişmeye açık alanlara yönelik iyileştirmelerin gerçekleştirilip gerçekleştirilmediği yeniden değerlendirilmektedir. Böylece kalite güvencesi, belirli bir tarihte yapılan tek seferlik bir değerlendirme değil; kanıta dayalı değerlendirme, kamuya açık raporlama, izleme ve sürekli iyileştirme aşamalarından oluşan bütünlük bir sistem olarak işletilmektedir.

Değerlendirme ve akreditasyon sonuçlarının yanı sıra Kurumsal Geri Bildirim Raporları ve Kurumsal Akreditasyon Raporları YÖKAK Yönetim Bilgi Sistemi üzerinden kamuoyunun erişimine şeffaf olarak sunulmaktadır. Bu uygulama, Avrupa Standartları ve Yönergelerinde öngörülen dış değerlendirme sonuçlarının yayımlanması, hesap verebilirlik ve şeffaflık ilkelerinin ulusal düzeyde hayata geçirildiğini göstermektedir.

YÖKAK'ın kullandığı dış değerlendirme yaklaşımının Avrupa kalite güvencesi ilkeleriyle uyumu, Kurulun kendisinin tabi olduğu bağımsız uluslararası değerlendirmelerle doğrulanmıştır. YÖKAK'ın Avrupa Yükseköğretimde Kalite Güvencesi Tescil Kuruluşundaki kaydı, Avrupa standartlarıyla güçlü uyumunun değerlendirilmesi sonucunda 2030 yılına kadar yenilenmiştir. Bu karar yalnızca YÖKAK'ın kurumsal kapasitesine ilişkin olmayıp Kurul tarafından Türkiye'de uygulanan dış değerlendirme ve akreditasyon yöntemlerinin uluslararası güvenilirliğine ilişkin önemli bir göstergedir.

Bu çerçevede Yükseköğretim Kalite Kurulunun iyi işleminin sağlanmasına yönelik tavsiyenin dikkate alınmadığı yönündeki değerlendirme mevcut uygulamalar ve gerçekleştirmelerle örtüşmemektedir. Kurul, dış değerlendirme sistemini ülke genelinde yaygınlaştırmış, yükseköğretim kurumlarının büyük çoğunluğunu kurumsal dış değerlendirmeden geçirmiş, Kurumsal Akreditasyon Programını 143 yükseköğretim kurumuna ulaştırmış ve değerlendirme sonuçlarını kamuoyuna açık hâle getirmiştir. Bununla birlikte kalite güvencesinin doğası gereği, yükseköğretim kurumları arasındaki kalite farklılıklarının azaltılması, akreditasyon kapsamının genişletilmesi, değerlendirme sonuçlarının kurumların karar alma süreçlerine yansıtılması ve tespit edilen gelişmeye açık alanların izlenmesine yönelik çalışmalar sürekli olarak devam etmektedir. Bugüne kadar 13 yükseköğretim kurumu hakkında akreditasyonun reddi kararı verilmiş olması; YÖKAK'ın yalnızca akreditasyon veren bir yapı olmadığını, ölçütleri yeterli düzeyde karşılamayan kurumlar hakkında menfi karar verebilen bağımsız, seçici ve kanıta dayalı bir dış kalite güvencesi kuruluşu olarak işlediğini açıkça ortaya koymaktadır. Akreditasyonun reddi kararlarının verilmesi, YÖKAK tarafından yürütülen değerlendirme sürecinin bir eksikliği değil; aksine sistemin sağlıklı, seçici, güvenilir ve nesnel biçimde işlediğinin önemli bir göstergesidir. Bütün kurumlara otomatik olarak olumlu karar verilmemesi; değerlendirmelerin şekli bir uygunluk kontrolünden ibaret olmadığını, kurumsal beyanların ötesinde somut kanıtların, saha ziyareti bulgularının ve ölçütlere ilişkin olgunluk düzeylerinin esas alındığını ortaya koymaktadır.

7/46548 Esas Numaralı Soru Önergesinin 3. ve 6. Sorularına İlişkin Cevaplar

3. Rapora göre, ülkemiz, Dünya Ekonomik Forumu tarafından açıklanan Küresel Cinsiyet Eşitsizliği Endeksi'nde eğitime katılım düzeyi 2024'te 146 ülke arasında 127. sırada yer aldığı belirtilmiştir. Buna karşın mesleki eğitim ve öğretimin kalitesini ve erişilebilirliğini iyileştirmeye ilişkin ne tür tedbirler alınmıştır. 2026 yılı verilerine göre bu skor nedir?

Kurulumuz Başkanlığı yükseköğretim kurumlarının araştırma, uygulama, bölgesel kalkınma ve nitelikli insan kaynağı yetiştirme kapasitelerini artırmaya yönelik proje ve destek süreçlerini yürütmektedir. Bu kapsamda mesleki eğitimin kalitesini, kapsayıcılığını ve sektörle uyumunu artırmak amacıyla aşağıdaki adımlar atılmıştır:

- **İşletmede Mesleki Eğitim (İME) Modeli:** Yükseköğretim Kurulunun yürüttüğü mesleki eğitimdeki dönüşüm projesi kapsamında hayata geçirilen İME Modeli, 2026-2027 eğitim-öğretim yılı itibarıyla 7 pilot ildeki (Ankara, Bursa, Gaziantep, İstanbul, İzmir, Kocaeli, Konya) 81 üniversiteye ait 185 ön lisans programında uygulamaya konulacaktır. İlk etapta yaklaşık 120 bin öğrenciyi kapsayacak bu model ile yetersiz kalan kısa süreli stajların yerine, öğrencilerin en az bir yarıyıl (14 hafta / 70 iş günü) boyunca doğrudan işletmelerde, fabrikalarda veya laboratuvarlarda iş yeri temelli eğitim almaları esas alınmıştır. Bu uygulama, öğrencilerin teorik eğitimlerini saha deneyimi ve dijital yetkinliklerle birleştirmesini sağlayarak mesleki eğitimin niteliğini ve mezunların istihdam kalitesini yükseltmekte; geniş öğrenci kontenjanıyla bu kaliteli eğitime geniş çaplı erişim sunmayı amaçlamaktadır.
- **Organize Sanayi Bölgelerindeki Meslek Yüksekokulları (OSB-MYO):** Mesleki eğitime erişilebilirliği ve sanayi entegrasyonunu güçlendirmek amacıyla Organize Sanayi Bölgelerinde kurulan meslek yüksekokullarında öğrenim gören öğrenciler için ilgili yükseköğretim kurumlarına YÖK bütçesinden öğrenci başına eğitim desteği sağlanmaktadır. Bu destek mekanizması, MYO'ların doğrudan üretim merkezlerinin içinde kurulmasını teşvik ederek öğrencilerin nitelikli altyapıya fiziki ve ekonomik erişimini kolaylaştırmakta; sanayinin ihtiyaç duyduğu pratik becerilerin kazandırılmasıyla eğitimin içeriğini ve kalitesini güçlendirmektedir.
- **TOBB-YÖK Meslek Yüksekokulları Eğitim İş Birliği Protokolü:** Yükseköğretim Kurulu ile Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği (TOBB) arasında imzalanan "Meslek

Yüksekokulları Eğitim İş Birliği Protokolü" kapsamında, MYO'lar ile TOBB'a bağlı oda ve borsalar eşleştirilerek öğrencilerin uygulamalı eğitim, staj ve istihdam olanaklarından etkin biçimde yararlanması sağlanmaktadır. Protokol, sektörün güncel teknolojilerine ve laboratuvar imkânlarına erişim sağlayarak eğitim kalitesini artırmakta; başarılı öğrencilere sağlanan burs, mentörlük ve staj imkânlarıyla kadın öğrenciler başta olmak üzere tüm gençler için eğitimde fırsat eşitliğini ve ekonomik erişilebilirliği desteklemektedir.

- **Bölgesel Kalkınma Odaklı İhtisaslaşma:** Üniversitelerimizin ve bünyelerindeki Meslek Yüksekokullarının bulundukları bölgelerin yerel sanayi, ticaret ve hizmet sektörleriyle entegre projeler üretmeleri desteklenmektedir. Bu projeler, yerel iş dünyasının ihtiyaçlarına göre müfredat güncellenmesini sağlayarak eğitim kalitesini güncel tutmakta ve öğrencilerin kendi bölgelerinde nitelikli mesleki eğitime doğrudan ulaşabilmelerine imkân tanımaktadır.
- **Öncelikli Bilim Alanlarında Uzmanlaşma:** Ülkemizin ihtiyaç duyduğu nitelikli insan kaynağını yetiştirmek üzere, öncelikli bilim ve teknoloji alanlarındaki mesleki ve teknik eğitim programlarına özel altyapı, teknoloji ve proje destekleri sunulmaktadır. Bu destekler, meslek yüksekokullarının atölye ve laboratuvar donanımlarını teknolojik gelişmeler doğrultusunda modernize ederek eğitim standartlarını ve niteliğini doğrudan yükseltmektedir.
- **Burs ve Araştırmacı Destek Programları:** Başkanlığımız bünyesinde yürütülen YÖK Destek Bursu ile öncelikli alanlardaki lisans programları teşvik edilmekte; Genç Beyinler Programı (GEP), Doktora Sonrası Araştırma Programı (DOSAP) ve Akademik Birikim Programı (AKAP) ile nitelikli akademisyen yetişmesi desteklenmektedir. Bu programlar, meslek yüksekokullarında görev yapan öğretim elemanı profiline akademik yetkinliğini güçlendirerek eğitim kalitesine dolaylı ama sürdürülebilir bir katkı sağlamaktadır.
- **YÖK-TOBB- ISKAV İş Birliği Protokolü:** Yükseköğretim Kurulu, Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği (TOBB) ile Isıtma Soğutma Klima Araştırma ve Eğitim Vakfı (ISKAV) arasında iklimlendirme sektöründe nitelikli istihdamın artırılmasına yönelik iş birliği protokolü imzalanmıştır. Protokol'ün amacı üniversitelerin Makine Mühendisliği ve Enerji Sistemleri Mühendisliği programlarına yönelik sektörün ihtiyaç duyduğu nitelikli mühendisler yetiştirebilmek için belirlenen şartları haiz öğrencilere

burs vermek, staj ve iş yeri eğitimi imkânı sağlamak ve eğitimleri sonrasında söz konusu öğrencilerin iklimlendirme sektöründe faaliyet gösteren firmalarda istihdam edilmesini sağlamaktır.

- **Yükseköğretimde Uygulamalı Eğitimler Çerçeve Yönetmeliği:** Yükseköğretim kurumlarındaki eğitim, fen, mühendislik, sağlık, sanat, spor ve sosyal bilimler alanı öğrencilerinin mesleki beceri ve tecrübelerini geliştirmek üzere ilgili programlarda yaptırılan uygulamalı eğitimlere ilişkin usul ve esasları düzenlemek amacıyla “Yükseköğretimde Uygulamalı Eğitimler Çerçeve Yönetmeliği” 17.06.2021 tarihli ve 31514 sayılı *Resmî Gazete*’de yayımlanmıştır. Söz konusu Yönetmelik kapsamında işletmede mesleki eğitim veya staj yapılması gereken yükseköğretim kurumlarının ön lisans ve lisans programları, Yükseköğretim Kurulu tarafından belirlenmektedir. Belirlenen program listesinde yer almayıp müfredatında 3+1 ve 7+1 eğitim sistemi uygulanan programların da işletmede mesleki eğitim yaptırılacak programlar kapsamında sayılabilmektedir.
- **Sektör Kampüste Programı:** Yükseköğretim Kurulu ile Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı arasında "üniversite-sektör iş birliği" kapsamında üniversitelerde açılacak seçmeli dersler ile bu derslerin Bakanlığın bağlı, ilgili ya da ilişkili kuruluşlarında ve/veya sektör kuruluşlarında görev yapan ilgili alanın uzmanları tarafından verilebilmesi hususunda 15/02/2024 tarihinde iş birliği protokolü imzalanmıştır. Bu vesile ile ülkemizin rekabet gücünü artırmak ve geleceğin yetkin ve profesyonel çalışanlarını yetiştirmek amacıyla yürütülen Üniversite-Sektör İş Birliği (Sektör Kampüste) Programı konuya ilişkin çalışmalarda önemli bir rol üstlenmektedir. Programın başarıyla uygulanması, öğrencilerimizin sektör deneyimi kazanması açısından büyük önem taşımaktadır.

Kurulumuz Başkanlığı, yükseköğretimin ve mesleki eğitimin tüm süreçlerinde nitelik, erişilebilirlik, sektör entegrasyonu ve fırsat eşitliğini esas alan proje ve destek mekanizmalarını kararlılıkla sürdürmektedir.

6. “Türkiye Yeterlilikler Çerçevesi (TYÇ) faal durumda olmasına rağmen, mesleki eğitim ve öğretim kurumları tarafından sağlanan mesleki eğitim, ulusal yeterlilik adaylarının ihtiyaçlarıyla hâlâ uyumlu değildir.” Sorunun çözümüne ilişkin raporda da ifade edildiği üzere Çerçevenin işleyişini iyileştirmek için, üniversitelerin sürekli eğitim merkezleri, Milli Eğitim Bakanlığının halk eğitim merkezleri ve özel mesleki eğitim merkezleri gibi

diğer mesleki eğitim kurumlarının da sürece dâhil edilmesi noktasında bir çalışmanız var mıdır? Bu hususta ne tür adımlar atılmaktadır/atılacaktır?

Yükseköğretim Kurulu Başkanlığı, Mesleki Yeterlilik Kurumunun (MYK) önemli paydaşlarından biri olarak, yükseköğretim kurumları adına MYK nezdinde çeşitli çalışmalar yürütmekte ve Türkiye Yeterlilikler Çerçevesi (TYÇ) kapsamında gerçekleştirilen çalışmalara katkı sunmaktadır.

Bu kapsamda, 2026 yılı itibarıyla Türkiye'de lisans düzeyinde toplam 8.504 program bulunmakta olup bu programların 2.643'ü akredite edilmiştir. TYÇ logosunu kullanma hakkına sahip lisans programlarının sayısı ise 1.526'dır.

Müzik ve sanat alanlarında toplam 596 lisans programı bulunurken bu programların 44'ü akreditedir. Akredite edilen programlardan 32'si TYÇ logosunu kullanma hakkına sahiptir.

Ön lisans düzeyinde ise toplam 6.941 program bulunmakta olup bunların 701'i akreditedir. Bu programların 475'i TYÇ logosunu kullanma hakkına sahiptir.

Söz konusu veriler, yükseköğretim sisteminde programların kalite güvencesinin sağlanması, akreditasyon süreçlerinin yaygınlaştırılması ve yeterliliklerin ulusal yeterlilik sistemiyle ilişkilendirilmesi bakımından önemli bir gelişim alanına işaret etmektedir.

Bunun yanı sıra, Yükseköğretim Kurulu Başkanlığı tarafından üniversiteler bünyesinde faaliyet gösteren Sürekli Eğitim Merkezleri tarafından düzenlenen sertifikaların değerlendirilmesine yönelik çalışmalar da yürütülmektedir. Bu çalışmalar kapsamında, uygun görülen programları başarıyla tamamlayan katılımcılara düzenlenen sertifika belgelerinin e-Devlet Kapısı üzerinden “Yükseköğretim Kurulu Başkanlığı Hizmetleri” başlığı altında merkezi olarak düzenlenmesi, kayıt altına alınması ve doğrulanabilmesine yönelik bir sistemin hayata geçirilmesi planlanmaktadır.

Söz konusu uygulamanın 1 Ekim 2026 tarihi itibarıyla yürürlüğe girmesi öngörülmektedir. Bu uygulamanın hayata geçirilmesiyle birlikte, üniversitelerin sürekli eğitim faaliyetleri kapsamında düzenlenen sertifikaların güvenilirliğinin ve doğrulanabilirliğinin artırılması, sertifika süreçlerinde standardizasyonun sağlanması ve yükseköğretim kurumları tarafından sunulan yaygın ve sürekli eğitim faaliyetlerinin kalite güvencesi çerçevesinde daha etkin bir şekilde izlenmesi hedeflenmektedir.